

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.

Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)

Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1907. NOVEMBER 12.

HARMADIK ÉVFOLYAM. — 258. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:

Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy órára . . . 1.20 „

Vidéken:

Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:

Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

Tisztviselők fizetésrendezése.

Januártól vagy májustól.

A szervezeti szabályrendelet.

Kassa, november 11.

Az új szervezeti szabályrendelet már közel áll a teljes befejezéshez. *Eder* Ödön nagy buzgalommal átrévidálta a közgyűlés elé terjesztendő javaslatokat s már csak rövid idő választ el attól, hogy a fontos szabályrendelet tervezetét az illetékes bizottság letárgyalja. Miután ez megtörtént, a polgármester a közgyűlés elé terjeszti az új szervezeti szabályrendeletet.

Fontos az új szervezet már azért is, mert végre emberséges módon, a mai megélhetési viszonyok szemmel tartásával javítja a városi tisztviselők fizetését. Ha a javítás nem is oly mérvű, hogy a tisztviselő minden gond nélkül élhessen, mindenesetre uégkönnyíti a város érdekében munkálkodók tisztikar sorsát. A fizetésrendezés elé nagy várakozással és érthető türelmetlenséggel néz a tisztikar. Töb-
beket azonban lehangolt az a terv, hogy a fizetésrendezést csak 1908. évi május havától akarják életbe léptetni.

Eder Ödön polgármester, még nem határozta el, milyen időtől kezdődőleg ajánlja a felemelt fizetések kiutalását, az esetben, ha a közgyűlés a szervezeti szabályrendeletet elfogadja. Ugyanis felmerült az a nézet, hogy a város a jövő év május havában általános tisztújítást tart.

Akkor ugyanis az összes választott tisztviselők állása, új választása alá kerül. Ettől a dátumtól óhajtják egyesek az új, nagyobb fizetéseket számítani. A másik vélemény az, hogy a tisztviselők fizetési javítását már 1908. január 1-től kell számítani.

Részünkről a január elsejei dátumot aláírjuk a törvényhatóság figyelmébe. A város tisztikara elvégre igen sokáig várt a fizetésemelésre, méltányos dolog, hogy az új esztendő már

várakozásának megvalósulásával kezdje. A tisztikárnak csak egy része esik választás alá. Ez inkább formalitás, mert eddig még meg nem történt, hogy az egyszer megválasztott tisztviselőt, a közgyűlés az újabb tisztújításon kibuktassa. A mostani tisztikar pedig oly férfiakból áll, akiknél erre a ritka eshetőségre számítani nem lehet. A közgyűlés bizalommal van irántuk s kétségtelenül ezt a bizalmat újabb hat esztendőre prolongálja.

Az időlegesen választott tisztviselőket tehát majdnem úgy kell vennünk, mint az élelfogytiglan megválasztott, vagy kinevezett tisztikart. Már azért sincs értelme, hogy a fizetésrendezés a tisztújításig kitolassék. De ettől a fontos szemponttól eltekintve, ott a választás esélyeitől független tisztikar, többsége a város tisztviselőinek. Ezeket igazán ok nélkül fosztaná meg a közgyűlés a fizetésjavítás előnyétől, ha a jövő év májusáig várna a javaslat életbeléptetésével.

Irodalmi élet Kassán.

„A legkisebb élő lényekről.”

Nagyon gyakran szurtuk tollhegyre a kassai Kazinczy-kört. Sajnáljuk, hogy annyi jeles erő komoly munkája nem tud érdeklődést ébreszteni a közönség soraiban. Most úgy látszik megtört a közöny, ime a második felolvasó estén is szorongásig megtelt a városháza nagyterme. Oly annyira, hogy a választmánynak nagyobb közönséget befoglaló terem után kell nézni, hogy azok is jelen lehessenek és kényelmes helyet találjanak, akik eddig kiszorultak a teremből. A nagyfokú érdeklődés biztató kezdete a Kazinczy-kör idei működésének. Lesz irodalmi élet városunkban, csak őrizze meg a közönség meleg rokonszenvét a kör iránt! Munkába lépnek azok a jeles tollu emberek is, akiket eddig a közöny visszatartott. És ebből a kultúra lát majdan legtöbb hasznát.

Szombat este *Mosolygó* Adorján premontrai tanár lépett a felolvasó asztalhoz. Egy érdekes világba vezette a közönséget, a legkisebb élőlények, a bacillusok világába. A tudós tanár, a fejlődés magas fokán álló természettudomány alapelveiből vezette le érdekes tanulmányát és sorjába feltárta a bacillusok életműködését, hatását, az ember és élővilág szervezetére.

A rendkívül tanulságos fejtegetéseket

vetítő képekkel tette szemléltethető és még világosabbá. A tanulmány nagy hatást tett a közönségre és a szabad felolvasást zajosan megtapsolta a közönség.

Kancsukát a rendőröknek.

Jobb a kardnál, a bőrostor.

A debreczeni főkapitány terve.

Végh Gyula debreczeni rendőrfőkapitány a rendőrök kardja helyett új önvédelmi eszközt talált fel, amelynek elfogadása érdekében most mozgalmat indított a hazai rendőrségek között.

Éz az új önvédelmi eszköz, ami a kardot helyettesítene, egy összesodrott szíj köteg, melynek végén gummival burkolva két kis ólengolyó van. Az egész mindössze 20–25 centiméter hosszúságú és zseb-
ben könnyen, minden nehézség nélkül hordozható. Ennek az önvédelmi eszköznek nagyon sok praktikus oldala van. Legelőbb is a rendőrt a szabad mozgásban nem akadályozza, mint a kard. Szükség esetén a rendőr támadóját könnyű szerrel leterítheti vele, anélkül, hogy sebet ejtene. Az általa mért ütésnek tompa zibbasztó hatása van, mely lehetetlenné tesz minden ellentállást. Egyébként a rendőrök ezen új önvédelmi eszközön kívül hordanák a szolgálati revolvert is, melyet komolyabb esetekben vennék igénybe. A mostani rendőr-kardok úgy sem felelnek meg sehol sem rendeltetésüknek. Nagyon hamar összetörnek, mint az már a legválságosabb esetekben számtalanszor megesett.

Bizonyos, hogy a külföldi rendőrök kardot nem használnak, csupán a támadók elszédítésére alkalmas rövid és vastag vasbotot. De az is tény, hogy a külföldi rendőrök — sokkal nagyobb a tekintélye a közönség előtt, mint a mi rendőreinknek. Ez egyrészt a rendőrök fellépésének, másrészt a közönség hatósági személy iránt való engedelmességének tudható be. Kérdés, vajon a magyar rendőrök kard nélkül tudnak-e majd imponáló hatást gyakorolni a közönségre. Ami népünk szilaj természete, zabolátlan indulata, szinte megköveteli, hogy a rendfentartó egyén, láthatóan fegyvert viseljen. A kard kétségtelenül erre alkalmas. Valahol alaposan ki kellene próbálni, vajon a kard hatását pótolni tudja-e a debreczeni főkapitány által ajánlott olombotos bőrostor. Mert attól tartunk, hogy a kard kiküszöbölése esetén, igen sok dolga akad a revolvernek.

Kassa város tanácsa, mielőtt a terv fölött érdemleges határozatot hozna, minden-
esetre bevárja, hogy másutt minő sikerrel alkalmazták a kardot helyettesítő bőrostort.

Schütz és társa

angol uri-szabók

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Nagy választék valódi angol szövetekben. Megérkeztek a legdivatosabb kelmék és szövetek. Rövid idő alatt készitünk uri öltönyöket.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 11.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt. A horvát képviselők a mai ülésen eléggé csendesen viselkedtek, csupán a jegyzőkönyv hitelesítésénél szólalt fel Zagorác István, aki kifogásolta, hogy a horvátoknak a legutóbbi ülésen elhangzott felhívásai nem szószerint vétettek fel a jegyzőkönyvbe. Ezután Héderváry Lehel a mentelmi bizottság jelentését terjesztette be, mely szerint a Ház Potocsnyák Ferencet 30 napi kizáratásra ítélte.

Majd névszerinti szavazással elfogadta a Ház az indemnity javaslatot. Lachne Hugó, mint előadó, beterjeszti az autonóm vámtarifáról szóló törvényjavaslatot, melyet elfogadásra ajánl. Szerényi József államtitkár hosszabb beszéd keretében ismerteti a javaslatot és kijelenti, hogy az autonóm vámtarifára vonatkozó törvényjavaslat az első lépés Magyarország gazdasági önállóságának kivívásához, mely 1917 után meg is valósul. Lengyel Zoltán hosszabban polemizál Szerényivel s a beterjesztett törvényjavaslatot mint olyant tünteti fel, amely Magyarország gazdasági érdekeivel homlok-egyenest ellenkezik. Batthyány Tivadar gróf röviden válaszol Lengyel Zoltán felszólalására, amelyből csupán arra a következtetésre tudott jutni, hogy Lengyel Zoltán Kossuth Ferenc ellen agitál.

Királyi kihallgatás.

Bécs, nov. 11.

Őfelsége ma délelőtt kihallgatást tartott, amelyen elsőként Wekerle Sándor dr. miniszterelnök jelent meg, utána pedig az új osztrák miniszterek tették le a hivatali esküt.

Bizalom a kormányban.

Budapest, nov. 11.

Az elmúlt vasárnapon több választó kerületben ismét beszámolót tartottak a képviselők. Így Nagykörsön Barabás Béla tartott beszámolót, amelynek keretében terjedelmesen ismertette a kiegyezést. Hajdúböszörményben Benedek János ugyancsak e tárgyban tartott beszámolót, kijelentvén, hogy a kiegyezést elfogadja, azonban a quótaemeléshöz nem járul hozzá. Mindkét helyen bizalmat szavaztak a kormányban.

UJDONSÁGOK.

A tótok perzselygyűjtése.

— A csernovai esethez. —

A Hlinkák erősen verik a mellüket, hogy a csernovai templom a tót nép tulajdona, annak építési költségeihez sem a vármegye, sem Párvy püspök, általában a magyarságnak semmi ija-fija hozzá nem járult, ahhoz tehát a magyar papságnak semmi köze. Hát e nagyhangu állításokat fölötte könnyű lesz állítani a maguk értékére, ha rámutatunk arra, milyen uton-módon szedgetik össze a templom és iskola építéshez szükséges pénzt a felvidéki tótok.

Az év majdnem minden szakában párosával egész rajok indulnak el a felvidékről a magyarlakta vidékekre — pénzt gyűjteni építendő templomaik és iskoláik számára. A kéregető tót atyfiakat, kiknek

kopott kék kötést, a sok beírásból (adakozástól) piszkos gyűjtőkönyveit oly készséggel láttatmozzák a magyar hatóságok, bizonyára mindenki ismeri széles e hazában.

Legutóbb Kassán is jártak s e sorok íróját is sikerült egy kis összeg erejéig meg-sarcolniok. Hiszen templomra, iskolára kell s ilyen célokra rendszerint megnyílik a bár-bár magyar bugyellárisa egynehány fillér erejéig.

Ily módon sok-sok magyar pénz folyik be a tót perzselyekbe s nem egy felvidéki tót templom, közöttük valószínűleg a csernovai is, hirdeti a magyarság kulturális érzékét. Ámde az sem lehetetlen, hogy ezt a pénzt is, a tótoktól s a könnyen beugró külföldről kisajtott pénzekkel egyetemben pánszláv célokra fordítják s így a tisztelt izgató urak magyar pénzen végzik aknamunkájukat Magyarországon ellen. Minderről természetesen bölcsen hallgatnak Hlinkák, s valószínű, hogy pátrónusuk, Björnson urnak sem hozzák becses tudomására . . .

— **Eljegyzés.** Konrády Dániel dr. egyetemi orvosi m. tanár Kolozsvárt, eljegyezte Polányi Ella kisasszonyt Kassán.

— **Ignótus köszönő levele.** A V. H. O. Sz. kassai választmány Weigelsberg Leó, a kiváló publicista halála alkalmából részvét táviratot intézett a Pester Lloyd szerkesztőségéhez és az elhunyt publicista hozzártatózóhoz. Weigelsberg Hugó (Ignótus), a megboldogult fia a következő köszönő levelet intézte a V. H. O. Sz. kassai választmányához: „Nagyságos Elnök Ur!”

fogadja a szövetség mindannyiunknak hála köszönetét a részvételért, melylyel gyászunk óráiban bennünket megtisztelni méltóztattak. Boldogult apámban a szövetséggel együtt gyászolom én is a jó és hű újságíró kollégát. Testvéri szeretettel Nagyságodnak s a szövetségnek tisztelő szolgálja: — Ignótus.

— **A V. H. O. Sz. igazgatósági gyűlése.** A V. H. O. Sz. igazgatósága tegnap d. u. Szávay Gyula elnöklété alatt Budapesten az Otthon-kör helyiségében ülést tartott, melyen Kassáról Maczner Samu igazgatósági tag vett részt. A napirend előtt elhatározták Bekefi Antal elhunyt alelnök és Weigelsberg Leo kiváló publicista emlékének jegyzőkönyvileg való megőrkítését. A legközelebbi közgyűlésig az alelnöki teendők teljesítésével Tömörkényi István bizatott meg. A napirendet képezte a bordeauxi nemzetközi sajtókongresszusról való referálás, pénztári jelentés, több segélykérvény elintézése, újabb tagfelvételek, a hátralékos tagdíjak behajtása iránti intézkedés és a helyi választmányok ügyrendjének végleges megállapítása képezte. Maczner Samu indítványára elhatározta az igazgatóság, hogy a V. H. O. Sz. tagjai részére művészies kivitelű jelvényt készített, melyet a szövetség tagjai, vagy a helyi választmányok testületi megjelenésük alkalmával fognak viselni.

— **Az első társadalmi zsur.** Vasárnap e hó 17-én rendezte a kassai gyermekvédő liga az első társadalmi zsurt. A múlt esztendőhöz hasonlóan a zsurok a Schalkház-szálloda nagytermében tartatnak és minden második vasárnap, délután 5 órakor kezdődnek. A kassai jászivű társadalom bizonyára meleg érdeklődéssel fog viseltetni a zsurok iránt, annál is inkább, mert a tiszta jövedelem a szegény iskolás gyermekek között elosztandó ingyen tej javára lesz fordítva. Az első zsuron Takács Menyhért jászóvári prépost praelátus tart fölölvásást. A tudós főpap ragyogó tolla és gazdag ismeretei nagy gyönyörűséget ígérnek a hallgatóságnak. Ezenkívül

Vitéz Béláné urnő zongorajátéka fogja élénkíteni a zsur műsorát.

— **Nagy tűz.** Sátoraljaúj helyen, mint tudósítónk táviratozza, Schwald Jenő vas-kereskedőnél tűz támadt, amely a házat, az egész berendezést, ruhát, ágyneműt, ékszer és kétezerkészes korona készpénzt elpusztított. Biztosítva nem volt semmi. — A külföldről is több nagy tűzről kaptunk táviratot. Berlinből jelentik, hogy az Izolir-féle osztrák-német korlátolt felelősségű parafadugó-gyár leégett. A gépház kivételével az egész telep leégett. A tűz hír szerint gyujtogatásból keletkezett.

— **Megtámadott rendőr.** Tegnap éjjel Foszta Nándor és Marosi Gyula festősegédek részeg állapotban leszakították Grósz Miksa Deák Ferenc-utcai kereskedő kirakatanak a fedelét. Ezzel a deszkával aztán hangos ordítás közben ütögetni kezdték a járdát. A nagy zajra elősiető rendőr igazolásra s nevük bemonadására szólította fel a csendzavarókat. Ezek azonban felelet helyett, neki ugrottak a rendőrnek, leütötték a sapkáját, letépték róla az esőköppent. A rendőr segítségért sipolt s a vészjelre odafutott rendőrökkel aztán letartóztatta támadóit. Mig segítség érkezett, addig azonban a garázda iparossegédek a rendőrsipját is elvették, hogy ne tudjon segítséget hívni. Szerencsére az első sipjelre azonban segítség érkezett. A két festősegéd ellen a rendőrség megindította a bünvádi eljárást, hatóság ellen elkövetett erőszak címén, aminek szigorú következménye szokott lenni. Megérdemlik a garázda emberek a legszigorubb büntetést.

— **Sport.** Tegnap, vasárnap folyt le a kassai sporttelepen a kerületi bajnokság leg-érdekesebb küzdelme a KASE és a KAC között. Mindenki a régi KASE csapat főlényes győzelmét várta, a küzdelem pedig 5:5 eldöntetlenül végződött.

— **Katonaság Csernován.** Csernova falut, mint azt megirtuk volt, két zászlóalj katonaság szállta meg, hogy a további zendülésnek elejét vegye. Mint értesülünk az egyik zászlóalj, most visszatért Lőcsére, míg a másik zászlóalj a rendfentartása végett továbbra is ott marad.

— **Kié a lopott kabát?** Ma délelőtt egy rongyos ruhájú asszony és férfi jelentkezett Brichta Zsigmond zálogüzletében és egy jó karban levő télikabátot akart elzalogosítani. A kitűnő emberismerő zalogház tulajdonos azonban gyanut fogott a két alak iránt s megkérdezte, hol szereztek a télikabátot. Miután nem tudtak felvilágosítást adni, az asszonyt magával vitte a rendőrségre. Itt kiderült, hogy az illető Németh Jánosné csavargó koldus. A kabát hol szerzésére nem tudott felvilágosító magyarázatot adni, azért a rendőrség a lopás alapos gyanuja miatt tőle a téli kabátot elkobozta s az asszonyt letartóztatta. A téli kabát fekete szövetű és bélésű, egyik zsebében Kmethy névre szóló levelek vannak.

— **A jövő évi nagy hadgyakorlat.** A jövő évi nagy hadgyakorlat Magyarországon lesz. A gyakorlat helyét a Dunán túl Sopron, Szombathely, Győr és Veszprém közt szemelték ki és résztvesz benne a pozsonyi 5., a budapesti 4. és a zágrábi 13. hadtest. Magyarországon már 5 év óta nem volt nagy hadgyakorlat, mert a politikai zavarok miatt nem lehetett idejekor ujoncozni és az egyes csapattesteknek nem volt rendszer békelétszámuk. A vezérkari főnök legközelebb meg szemléli a gyakorlat színterét.

— **Mikor a cigány lopni indul.** Tegnap délután egy Horváth nevű cigány, aki

hét hónapokon kőmives napszámot dolgozik, elhatározta, hogy pihenő napját hasznos munkára fordítja. Betért a Gátsor 1. számú ház udvarába azzal a szándékkal, hogy üres kézzel nem távozik, ami ellopható, azt ellopja. De az udvar pusztasága és üres volt. A cigányt azonban nem hagyta el leleményessége. Neki teküdt az egyik szobaajtónak s azt lekasztva elindult kifelé a lopott prédával. Az utcán a cigány találkozott egy uri emberrel, akinek feltűnt az ajtót cipelő cigány. Igazolásra szólította fel. A cigány erre ijedtében elejtette az ajtót és:

— Jaj a detektív! kiáltással elrohant. Az uri ember azonban ismeri a cigányt s most a rendőrség megindította a tolvaj ellen a bűnvádi eljárást.

— **Apróhírek. Sztrájk.** Margitfalván a mézők munkások sztrájkba léptek. Lukács Béla gölnicbányai szolgabíró kiszállt a helyszínre, ahol sikerült neki a békét gazda és munkás között helyreállítani. — **Eltűnt ember.** Ifj. Polkablak János vereshegyi lakos f. hó 4-én elment a szépesolaszi-i vásárra és azóta nyoma veszett. — **Elgázolt asszony.** Grischák Györgyné nagyszalánki asszonyt egy fával megrakott szekér elgázolta. Az asszony seibe belehalt. — **Tűz.** F. hó 4-ikén Csütörtökhelyen egy gabonával megrakott csűr a tűz áldozata lett.

— **Tíz részeg egy sorba.** Van egy csufolódó nótá, melynek refrainja ez! Száz líba egyszorba... Ezt a nótát szabadon átvitva énekelhet a rendőrség vasárnap, ilyenformán: Tíz részeg egy sorba. Ugyanis egymásután ennyi részeg szállítottak be a rendőrök a városi fogdába, kijózanodás végett. Ezek a részegek valamennyien nagy botrányt csaptak széles jókedvükben az utcán.

— **Kihágási krónika.** Az elmúlt héten a kassai rendőrség kihágási osztálya a következő ügyekben szabott ki büntetést: Köztisztaság elleni kihágás miatt 6 háztulajdonos és 4 házmester 4 koronától 20 koronáig terjedő pénzbírságra; Botrányt okozó részegség miatt 31 férfi és 6 nő 4 koronától 50 koronáig terjedő pénzbírságra; Hatósági közeg megsértése miatt Gerstl Armin magánhivatalnok 5 kor. és Winter Ignác kereskedő 6 korona pénzbírságra; Közegészség elleni kihágás miatt Visnyovszky János szutnai majoros 5 kor. Gottvald Józsefné gyümölcsárús 4 korona pénzbírságra; Vigyázatlan hajtás miatt: Rivnyák János kocsis 1 napi elzárásra és 6 kor. pénzbírságra, Potemki István kocsis 6 órai elzárásra és 2 kor. pénzbüntetésre, Suba Pál napszámos 4 korona pénzbírságra; Rábai Zsófia cseléd, mert szolgálatából megszökött 2 napi elzárásra és 6 kor. pénzbírságra; Tiltott helyen való kerékpározásért: Németh György kőmives 4 korona pénzbüntetésre; Közcsendháborítás miatt: Sima Ferenc cipész, Griz Frigyes csatornázási munkás 4—4 korona pénzbírságra, Szabados József földmives és Atanaszovics István bolgár kertész 6—6 korona pénzbírságra; Nyilvános helyen való verekedésért: Dolyák András napszámos 15 korona pénzbírságra; Tiltott visszatérés miatt: Pohohi Imréné és Polohár Jánosné 30—30 napi, Jeger Mari 5 napi és Bodnár Anna 3 napi elzárásra és eltoloncolásra.

— **Ügyeljetek iparosok és kereskedők.** A kereskedelmi és iparkamarának tudomására jutott, hogy több olaszországi, magát kereskedőnek valló egyén, magyar kereskedőkkel és termelőkkel üzleti összeköttetést keres. Mivel többet áldoztatul estek ilyen szédelőgöknök, az érdekelteket óva intjük, hogy mielőtt olaszországi és általában külföldi cégek felhívására összeköttetésbe lépnének, információ érdekében forduljanak az illetékes hazai kamarákhoz.

— **Iparos ösztöndíjak.** A kereskedelmi minisztérium most kétrendbeli ösztöndíjra

hirdet pályázatot. Az egyik ösztöndíjat Voigtländer Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos alapította Mária Valéria királyi hercegnő születésének emlékeztérére. Az ösztöndíj két, egyenként 1802 koronás összegből áll, amelyre szegényebb sorsu, érdemes, szakmájukban kiváló és józan életű olyan kezdő magyar honos iparos vagy idősebb segéd pályázhat, aki műhelyt berendezni, illetőleg olyat átvenni akar. Pályázni olyan iparosnak lehet, aki katonai kötelességének már eleget tett s aki, ha mester, legalább egy éves, segéd, legalább öt éves gyakorlattal bír. A pályázók közt főszerelt kérvényeket a lakásterületükön illetékes kereskedelmi és iparkamarához december 20-áig nyújtásuk be. A másik ösztöndíjat 1867-ben Goldberger Erzsébet alapította, az óbudai képkfestőgyár fölvirágzásának emlékére. Ez alapítvány kamatai hét, egyenként 300 koronás és egy 226 koronás ösztöndíjből áll. A segélydíjakat fiatalon elhunyt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy 18 évet be nem töltött árvái kapják, ha eziránt az illetékes kereskedelmi és iparkamarához december 20-áig költözött kérvényben folyamodnak.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Hétfőn: : Tüskerőzsa. másodsor

Kedd: Az ördög. Vigjáték.

Szerda: Durand és Durand. Vigjáték.

Csütörtök: A vándorlegény. Operette.

Pénteken: A hálás utókor. premier: színmű.

Szombaton: A hálás utókor.

Vasárnap: d. u. Göre Gábor Budapestön. Este: A bor. Falusi történet.

Hétfőn: Béni bácsi. Bohózat.

Tüskerőzsa.

(Martos Ferenc és Jacobi Viktor operettjének bemutató előadása.)

Ha a megszokott operett sikerek mérőléce alá helyezzük a tegnap bemutatott Tüskerőzsa operettet, akkor konstatálhatjuk, hogy nem ütötte meg a mértéket. Ez egyrészt a darab, másrészt az előadásra vezethető vissza. Martos Ferenchez hűtlen lett muzsája, mikor ezt a librettót írta. A muzsikában itt-ott találunk szép számokat, magyaros motívum melódiákat, de ugylátszik a zeneszerzőt sem tudta eléggé inspirálni a szöveg. Némely helyütt meglepően szép a Tüskerőzsa zenéje, ez azonban sovány kárpótlás, a partitúrán áthuzódó unalomért. Az előadás igen vontatottan ment. Unjuk már az egyhangú menetgyakorlatokat a színpadon. A rendező nem tudja mit csináljon a kórossal. Az egyébként derék karszemélyzet oly életlen, mintha sakk-figura volna. A dekorációk, a színpad berendezése vajmi kevés rendezői ötletre vall. Váradi Margit játszotta a kettős női szerepet. Alig volt alkalma, hogy hangjának szépségét ragyogtassa. El kell ismernünk, hogy mindent elkövetett a darab érdekében, énekszámokat persze nem komponálhatott. Faragó Ödön, a ravasz örmény szerepét kellő humorral játszotta meg s különösen belépőjével nagy tapsokat aratott. Miskey szép énekét, Pápai, Doktor és Bartha játékát kell még felemlítenünk.

Goldstein Számi. Kövesi Albert mulatós életképe nagy közönséget vonzott vasárnap délután a színházba. Goldstein Számit — Magyarai Lajos játszotta. Pompás maszki, jó humoru játéka és vigan előadott kupléi nagy hatást keltek. Faragó Ödön jóízű alakításán is sokat kacagott a közönség. Virág Toncsika szerepében Major Ilona kísérletezett. A délutáni közönség gráciájába

ajánlotta magát, mint — énekesnő. Ugy látszik itt akarta először bebizonyítani, hogy ő milyen bátor kezdő. Mert bátorság kell ahhoz, hogy énekes szerepre vállalkozik, mikor egy elfogadható hang sem jön a torkán. Valami félenk nyöszörgés kísérte ajkmozgását, ezt is csak úgy hallottuk, hogy a karmester a lehetőségig tompította a zenekar kísérő muzsikáját. Most már értjük, hogy Major Ilona, aki a színházi jelentés szerint énekes szubrett volna, miért mutatkozott be prózai szerepben. Mert nincs hangja. A kisasszony elvégre erről nem tehet. Nem őt hibáztatjuk, hanem egyenesen az igazgatót. Elvégre a délutáni közönség, amely oly hűséges látogatója a színháznak, nem érdemli meg, hogy hang nélküli kezdők játsszák a vezető énekszerepet.

Az ördög. Molnár Ferenc künő vigjátéka, mely színpadon és könyvpiacra egyaránt páratlan sikert aratott, kedden este kerül színpadra az idei évadban. A múlt évi műsor, az egyik legnagyobb hatású előadása volt az „Ördög” s ez idén is remélhetőleg nagy érdeklődés fogja kísérni a darabot. Nem hisszük, hogy a közönség ne hallgassa szívesen Molnár Ferenc ragyogó elmésségű vigjátékát, melyhez hasonlót még magyar nyelven nem irtak. A Vígsházban ma-holnap az Ördög ötvenedik előadáshoz ér, könyv alakban pedig ez a künő vigjáték már negyedik kiadásban is elfogyott. Az Ördög kassai előadása elsőrangú szereposztásban megy. A címszerepet Rácz Ede játssza, akinek művészi alakítására ebben a briliáns szerepben élénken emlékszik a közönség. A többi főbb szerepeket Fái Flóra, Hevessy Mariska, Étsy Emilia, Nagy Sándor, Doktor János játsszák.

Komjáthy Budapest. Komjáthy János színgazgató ma Budapestre utazott, hogy a fővárosi színházak műsorán szereplő új darabok előadási jogát megszerezze.

A hálás utókor — szereposztása. Lengyel Menyhért péntek este színpadon nagy sikerű színjátékából már javában folytak a próbák. A künő újdonság szereposztása a következő: dr. Ruyder Dénes — Rácz Ede; Mariska a felesége — Hevessy; Ida — Étsy Emilia; Rápolthy — Nagy Sándor; Hegyi Herc — Doktor János; Sebess Miklós — Bartha; Zebegény — Faragó; Kondor — Miskey; Államtikár — Szénássy. A Hálás utókor 26 szerepéből ezek a vezető szerepek, a többi alakokat a társulat ügyesebb segédszínészei játsszák. A pénteki premierre nagy gonddal készül a társulat s azt hisszük, hogy a saison egyik legszebb előadásában lesz részünk a bemutató alkalmával. A szerzőhöz a szereplők legtöbbjét meleg barátság fűzi, akik már ez okból, lélekkel teljes ambícióval készülnek a premier előadásra, amelyen Lengyel Menyhért is jelen lesz.

Hirdetések.

Üzletáthelyezés.

Pollák Lajosné
antiquáriuma és könyvkereskedése
november hó 10-től a KOSSUTH-
LAJOS-utca 10. sz. a. bejárat KO-
VÁCS-ucán lesz áthelyezve.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenkint észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért győ. Taságl!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Ményhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 díszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrínyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrínyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejede-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Beresényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Beresényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprakza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv díszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módokat mellet. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.
Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

≡ **KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** ≡

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.	-	Osztálysorsjegyek	-
- Sorsjegyek részletfizetésre.	-	Sorsjegycsoportok alakítása.	-

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

BAUERNBRÄU & FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRÁLY SÖR ≡ **KORONA SÖR** ≡ **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különben árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**